

Foretak i vanskeligheter

Finansdepartementet har sendt brev til Skattedirektoratet 26. februar og 30. oktober 2020 om håndteringen av SkatteFUNN og forbudet mot støtte til foretak i økonomiske vanskeligheter. Her er det mer informasjon om hvordan vurderingen skal gjøres for prosjekter som ble godkjent i 2019, og videre fremover. Under finner du mer informasjon om hvordan dette beregnes, og hvilke konsekvenser dette får for søkere til SkatteFUNN.

SkatteFUNN-søkere skal avgi egenerklæring om at de ikke oppfyller kriteriene for å være i vanskeligheter. Fra og med 2020 hentes egenerklæringen inn gjennom søknadsskjemaet for SkatteFUNN.

Gruppeunntaksforordningens forbud mot offentlig støtte til foretak i vanskeligheter

SkatteFUNN-ordningen er meldt inn til ESA (EFTAs overvåkningsorgan) under den såkalte gruppeunntaksforordningen (GBER). Etter denne forordningen gjelder det et forbud mot å gi offentlig støtte til «foretak i vanskeligheter». Et foretak anses å være i vanskeligheter der minst én av omstendighetene listet opp i gruppeunntaksforordningen (GBER) Artikkel 2 pkt. 18 bokstav a-e har intruffet.

Som et utgangspunkt vil bedriften være klassifisert som et foretak i vanskeligheter dersom bedriften er i en av disse situasjonene:

- a) mer enn halvparten av tegnet aksjekapital i bedriften har forsvunnet som følge av akkumulerte tap (unntatt for SMB som har eksistert i mindre enn tre år)
- b) bedriften er et ansvarlig selskap der mer enn halvparten av regnskapsført kapital har forsvunnet som følge av akkumulerte tap (unntatt for SMB som har eksistert i mindre enn tre år)
- c) det er åpnet offentlige gjeldsforhandlinger eller konkursbehandling for bedriften, eller bedriften oppfyller konkurslovens vilkår for konkurs
- d) bedriften har mottatt krisestøtte og har ennå ikke tilbakebetalt lånet eller innløst garantien, eller den har mottatt støtte til omstrukturering og har ennå ikke fullført den planlagte omstruktureringen
- e) bedriften er ikke en SMB, og i de to foregående regnskapsår:

1. forholdet mellom bokført gjeld og bokført egenkapital har vært større enn 7,5
og
2. EBITDA-rentedekningsgrad har vært lavere enn 1,0

Vi gjør oppmerksom på at ovennevnte punkter er en forkortet versjon av vilkårene. Den fullstendige beskrivelse av vilkårene i GBER Artikkel 2 pkt. 18 bokstav a-e finner du her: [Gruppeunntaksforordningen](#)

Hva som regnes som et SMB-foretak, fremgår av GBER Vedlegg 1 og FSFIN § 16-40-5. Den fullstendige (engelske) beskrivelsen av vilkårene for å regnes som SMB finner du her (se "ANNEX I"):

[Gruppeunntaksforordningen](#)

Vilkårene for å anses som SMB etter Gruppeunntaksforordningen er også forklart i brukerveiledningen som Europakommisjonen har laget. Du finner den her: [SMB-definisjonen](#)

Tidspunktet for vurdering

Tidspunktet for vurderingen av om foretaket er i vanskeligheter etter gruppeunntaksforordningen er for SkatteFUNN-ordningen den datoen Forskningsrådet foretar beslutning om godkjenning av forskningsinnholdet i SkatteFUNN-søknaden.

Grunnlaget for vurdering av om foretaket er i vanskeligheter

Grunnlaget for vurderingen av om foretaket er i vanskeligheter etter gruppeunntaksforordningen skal være det regnskap, eller næringsoppgave for bedrifter uten regnskapsplikt, som sist er avlagt forut for Forskningsrådets beslutning om godkjenning av foretakets søknad.

For regnskapspliktige vil det si det regnskap som sist er avlagt før godkjenningstidspunktet. Etter at SkatteFUNN-søknad er godkjent kan det komme regnskap for en nyere regnskapsperiode som gir informasjon om selskapets økonomiske stilling nærmere tidspunktet for godkjennelse enn innsendte regnskap. Regnskap som avlegges senere skal likevel ikke legges til grunn for vurderingen.

Mellombalanse, der balansedato er mellom sist avlagte regnskap og før Forskningsrådets godkjenning av søknad, kan likevel legges til grunn ved vurderingen. Det stilles ikke krav om at mellombalansen må godkjennes av revisor.

Unntak for små og mellomstore bedrifter som har eksistert under tre år

Små og mellomstore bedrifter (SMB-foretak) som har eksistert i færre enn tre år må ikke vurderes opp mot kriteriene om økonomiske vanskeligheter som fremkommer av GBER art. 2 pkt. 18 bokstav a og b. Hva som regnes som et SMB-foretak fremgår av GBER Vedlegg 1, se [SMB-definisjonen](#).

Et selskap regnes for å ha eksistert i færre enn tre år for SkatteFUNN-formål der det har gått tre eller færre år fra selskapet ble registrert til den datoen Forskningsrådet foretar beslutning om godkjenning av selskapets søknad.

Unntaket for SMB-foretak som har eksistert i færre enn tre år gjelder ikke for foretak som er insolvent eller har mottatt krisestøtte, se GBER art. 2 pkt. 18 bokstav c og d, se [Gruppeunntaksforordningen](#).

Vurdering på konsernnivå eller selskapsnivå

Etter GBER artikkel 2 (18) kan et foretak («undertaking») ikke være i vanskeligheter ved tildeling av Skattefunn-støtte.

Vurderingen av om foretaket oppfylder kriteriene for å anses å være i vanskeligheter i utgangspunktet skal foretas på gruppenivå (dvs. normalt konsern etter norsk forståelse). Etter ESAs vurdering er det imidlertid også nødvendig å foreta samme vurdering for det enkelte selskap som søker om støtte. ESA gir uttrykk for at dersom selskapet er i vanskeligheter (og ikke konsernet), kan selskapet motta støtte betinget av at konsernet tilfører selskapet tilstrekkelig kapital for å rette opp i forholdene slik at selskapet ikke oppfylder kriteriene for å være i vanskeligheter.

Finansdepartementet skriver i en [uttalelse 30. oktober 2020](#) at det antar at tidspunktet for når en slik oppretting fra konsernet må være gjennomført for at selskapet ikke skal anses å være i vanskeligheter etter GBER artikkel 2 (18), er sammenfallende med tidspunktet for tildeling av støtte. For SkatteFUNN-ordningen er det tidspunktet for godkjenning av søknad fra Norges forskningsråd som skal legges til grunn.

Nærmere om måling av aksjekapital og akkumulerte tap

Foretak kan anses for å være i vanskeligheter etter GBER art. 2 pkt. 18 bokstav a dersom akkumulerte tap etter fradrag for reserver overstiger halvparten av tegnet aksjekapital.

I GBER artikkel 2 (18) bokstav a står det at overkurs (share premium) skal tas med «hvor relevant» («where relevant»).

Overkurs skal medregnes på samme måte som aksjekapital ved vurderingen av om mer enn halvparten av selskapets tegnede aksjekapital har forsvunnet som følge av akkumulerte tap, jf. GBER artikkel 2 (18) bokstav a. Med overkurs menes overkurs som fremkommer fra det avlagte årsregnskapet, se punkt 3 i [uttalelse 30. oktober 2020](#).

Summen av opptjent egenkapital legges til alle poster for innskutt egenkapital, unntatt det som regnes som aksjekapital og overkurs. Dette vil tilsvare udekket tap fratrukket alle øvrige egenkapitalposter enn

aksjekapital og overkurs. Dersom beløpet som fremkommer, er et negativt beløp hvor absoluttverdien overstiger halvparten av aksjekapitalen og overkurs summert, anses foretaket for å være i vanskeligheter.

Det følger av det ovenstående at ansvarlig lån eller konvertible lån ikke får betydning for vurderingen.

Det legges til grunn at besluttet, men ikke-registrert kapitalnedsettelse og -forhøyelse skal hhv. redusere eller øke postene som endres, enten det er aksjekapital eller overkurs. Det er en forutsetning at kapitalendringen faktisk gjennomføres, men det er ikke et vilkår at den er registrert før balansedatoen.

Endringer i bedriftens balanse, som inkluderer nedsettning av aksjekapital, vil legges til grunn ved vurderingen. Hvis endringen ikke fremgår av siste avlagte årsregnskap, må det utarbeides en mellombalanse som beskrevet over.

Gjelds - og EBITDA-dekningsgrad

Etter GBER art. 2 pkt. 18 bokstav e regnes foretak for å være i vanskeligheter «...når det gjelder et foretak som ikke er en SMB, dersom følgende gjelder for de to foregående årene:

- 1) foretakets bokførte forhold mellom gjeld og egenkapital har vært større enn 7,5 og
- 2) foretakets EBITDA-rentedekningsgrad har vært lavere enn 1,0.»

«EBITDA» skal forstås som regnskapsmessig driftsresultat før av- og nedskrivninger, og «renter» skal forstås som netto rentekostnader, målt ut ifra hva som klassifiseres som rentekostnader og -inntekter etter valgte regnskapsstandard. For hvilke regnskap som skal legges til grunn, og hvorvidt det skal legges til grunn selskaps- eller konsernregnskap, vises det til teksten ovenfor.

Prosjekter godkjent i 2019

For prosjekter som er godkjent i løpet av 2019, se lenke (til FIN brev 26. februar 2020 punkt 3) mener departementet at kriteriene for om foretaket anses å være i vanskeligheter i utgangspunktet skal vurderes på grunnlag av det regnskap, eller næringsoppgave for bedrifter uten regnskapsplikt, som sist er avlagt forut for Forskningsrådets godkjenning av foretakets søknad. Dersom årsregnskap for 2018 er avlagt etter godkjenning av søknaden i 2019, vil sist avlagt regnskap normalt være årsregnskapet for 2017.

For prosjekter som ble godkjent i løpet av 2019, vil det være selskaper som ikke faller inn under kriteriene for å anses å være i vanskeligheter på godkjenningstidspunktet og selskaper som anses å være i vanskeligheter på godkjenningstidspunktet. Blant de sistnevnte kan det være foretak som har gjennomført for eksempel egenkapitaltransaksjoner, slik at de ikke lenger anses å være i vanskeligheter.

Selskaper med SkatteFUNN-prosjekt godkjent i løpet av 2019 kunne dokumentere at forholdene er rettet opp ved enten å vise til et nyere regnskap enn det sist avlagte forut for godkjenningstidspunktet, eller ved å legge frem en mellombalanse med balansedato før innlevering av skattemeldingen, som viser at selskapet ikke anses å være i vanskeligheter.

Flerårige prosjekter godkjent før 2019

I brev fra Finansdepartementet av 29. november 2019 er en ordning med egenerklæring for prosjekter godkjent i løpet av 2019 omtalt. For SkatteFUNN-fradrag knyttet til prosjekter som er godkjent før 2019, og som fortsatt pågår, må foretaket ikke levere slik egenerklæring på eget initiativ.

Midlertidig unntak

EU/ESA har fastsatt en midlertidig regel om at foretak som i perioden 1. januar 2020 til og med 31. desember 2021 har kommet i økonomiske vanskeligheter, og som ikke var i økonomiske vanskeligheter per 31. desember 2019, likevel kan motta støtte forutsatt at de øvrige vilkårene for å motta støtte er oppfylt. Lenke: [State aid: Commission widens scope of GBER \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economic-affairs/state-aid/state-aid-commission-widens-scope-of-gber_en)

Nærings- og fiskeridepartementet har lagt til grunn at foretak som søker om godkjenning av skattefunnprosjekt for 2022, og som kun baserer seg på sist avlagte årsregnskap (regnskap for 2021), som viser at det er FIV, vil anses for å være FIV. Slike foretak kan derfor ikke motta støtte.

Dersom et slikt foretak legger frem tilleggsdokumentasjon i form av mellombalanse som tilsier at foretaket ved tildelingstidspunktet ikke er FIV (her tidspunktet for Forskningsrådets godkjenning av skattefunnprosjektet for 2022), vil det likevel ikke anses som FIV.

Lenker:

[Finansdepartementets avklaringer 26. februar 2020.](#)

[Finansdepartementets avklaringer 30. oktober 2020.](#)

[Midlertidig endring av GBER i forbindelse med Covid-19](#)

[Prinsipputtalelse om hvordan vurderingen skal gjøres for 2022, 30. august 2022](#)

Publisert 04. des 2019 | Oppdatert 16. sep 2022

Last ned | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 5. desember 2022, 01.47 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.